
D.03.05.01A ZBIORNIKI INFILTRACYJNE**L. WSTĘP****1.1. Przedmiot ST**

Przedmiotem niniejszej Specyfikacji Technicznej (ST) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem zbiorników infiltracyjnych (rowów chłonnych) dla zadania:

„Budowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 686 wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi i niezbędną infrastrukturą techniczną na odcinku Michałowo – Juszkowy Gród”.

1.2. Zakres stosowania ST

Specyfikacja Techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w punkcie 1.1.

1.3. Zakres robót objętych ST

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonywaniem zbiorników infiltracyjnych, stosowanych na terenach nie objętych zasięgiem kanalizacji, w których spływy deszczowe sprowadza się do gruntu i związane są z wykonaniem:

- *rowów chłonnych (infiltracyjnych)*

1.4. Określenia podstawowe

1.4.1 Spływy deszczowe z dróg - zanieczyszczone wody, pochodzące z opadów atmosferycznych, spływające z drogi i obiektów związanych z drogami, w których stężenie co najmniej jednego rodzaju zanieczyszczenia przekracza wartość dopuszczalną.

1.4.2 Zbiornik infiltracyjny - powierzchniowe urządzenie w postaci zbiornika otwartego, przeznaczone do odprowadzenia spływów deszczowych z dróg do gruntu przez warstwy filtracyjne.

1.4.3. Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi, odpowiednimi polskimi normami i z definicjami podanymi w ST D-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca jest odpowiedzialny za jakość wykonania robót oraz za zgodność z Dokumentacją Projektową, ST i poleceniami Inżyniera.

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w ST D-M.00.00.00 "Wymagania ogólne".

2. MATERIAŁY**2.1. Ogólne wymagania dotyczące materiałów**

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania, podano w ST D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne”.

2.2. Materiały do wykonania zbiornika – rowu chłonnego**2.2.1. Zgodność materiałów z dokumentacją projektową i SST**

Materiały do wykonania zbiornika infiltracyjnego powinny być zgodne z ustaleniami dokumentacji projektowej lub SST.

2.2.2. Materiały na warstwy filtracyjne, infiltracyjne i chłonne

Warstwy filtracyjne, infiltracyjne i chłonne powinny być wykonane z kruszywa naturalnego lub łamanego o jednorodnym uziarnieniu, np. z tłucznia, żwiru oraz piasku grubego, odpowiadających wymaganiom OST D-03.04.01[5].

2.2.3. Humus

Humus powinien być ziemią urodzajną o zawartości od 3 do 20 % składników organicznych. Humus powinien być pozbawiony kamieni większych od 5 cm i wolny od zanieczyszczeń obcych. Jeśli tylko możliwe, jako humus należy wykorzystać miejscową ziemię urodzajną zdjętą przy wykonywaniu robót ziemnych.

2.2.4. Nawozy sztuczne

Nawozy sztuczne powinny być mieszanką zawierającą co najmniej 10 % azotu, 15 % kwasu ortofosforowego i 10 % węglanu potasowego albo podobnego składu zaakceptowanego przez Inżyniera.

2.2.5. Nasiona traw

Wybór gatunku traw należy dostosować do warunków miejscowych, tj. do rodzaju gleby i jej stopnia nawilgocenia. Najlepiej nadają się do tego celu specjalne mieszanki traw wieloletnich, mających gęste i drobne korzonki.

Jeśli dokumentacja projektowa lub Inżynier nie ustali inaczej, to do obsiania skarp należy użyć uniwersalnej mieszanki traw.

2.2.6. Geowłóknina

Geowłóknina powinna być materiałem odpornym na działanie wilgoci, środowiska agresywnego chemicznie i biologicznie oraz temperatury. Powinien być to materiał bez rozdarć, dziur i przerw ciągłości z dobrą przyczepnością do gruntu. Zaleca się stosowanie geowłókniny filtracyjnej o gramaturze powyżej 500 g/m². Geowłóknina powinna mieć aprobatę techniczną wydaną przez uprawnioną jednostkę.

2.2.7. Inne materiały

Inne materiały, które dokumentacja projektowa może przewidywać do budowy urządzeń infiltracyjnych powinny być trwałe, tj. odporne na działanie ścieków opadowych, w związku z czym, np.:

- a) drewno powinno być odpowiednio impregnowane,
- b) elementy stalowe powinny być ocynkowane lub w inny sposób zabezpieczone przed korozją,
- c) beton powinien mieć:
 - klasę co najmniej C30/37,
 - stopień mrozoodporności F75 przy użyciu do konstrukcji powyżej linii przemarzania gruntu lub F25 dla innych konstrukcji,
 - stopień wodoszczelności W4,
- d) płyty betonowe ażurowe do umocnienia dna zbiornika powinny odpowiadać wymaganiom aprobaty technicznej lub ustaleniom producenta.

Wszystkie materiały powinny być zaakceptowane przez Inżyniera.

3. SPRZĘT

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne pkt. 3.

3.2. Sprzęt do wykonania zbiorników – rowów chłonnych

Rów infiltracyjny można wykonać ręcznie lub przy użyciu dowolnego typu sprzętu mechanicznego do robót ziemnych, zaakceptowanego przez Inżyniera, jak: koparki, spycharki, zgarniarki, równiarki do wykonania wykopu pod zbiornik, ubijaki itp. do wykonania wału ziemnego wokół zbiornika i makroniwelacji wokół zbiornika.

4. TRANSPORT

4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w ST D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne”.

4.2. Transport materiałów

Kruszywa i inne materiały, oprócz wymienionych poniżej, można przewozić dowolnymi środkami transportu, w warunkach zabezpieczających je przed zanieczyszczeniem, zmieszaniem z innymi materiałami, nadmiernym wysuszeniem i zawilgoceniem.

Rurki z tworzyw sztucznych, zabezpieczone przed przesuwaniem i wzajemnym uszkodzeniem, można przewozić dowolnymi środkami transportu. Podczas załadunku i wyładunku rurek nie należy rzucać. Szczególną ostrożność należy zachować w temperaturze 0° C i niższej.

Geowłókniny mogą być transportowane dowolnymi środkami transportu, pod warunkiem:

- opakowania bel (rolek) folią, brezentem lub tkaniną techniczną,
- zabezpieczenia opakowanych bel przed przemieszczaniem się w czasie przewozu,
- ochrony geowłóknin przed zawilgoceniem i nadmiernym ogrzaniem,
- niedopuszczenia do kontaktu bel z chemikaliami, tłuszczami oraz przedmiotami mogącymi przebić lub rozciąć geowłókniny.

Każda bela powinna być oznakowana w sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie, że jest to materiał do wykonania warstwy filtracyjnej.

5. WYKONYWANIE ROBÓT

5.1. Ogólne zasady wykonania robót

Ogólne zasady wykonania robót podano w ST D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne”.

5.2. Zasady wykonania

Konstrukcja i sposób wykonania rowu infiltracyjnego powinien być zgodny z dokumentacją techniczną i SST.

Podstawowe czynności przy wykonywaniu rowu infiltracyjnego obejmują:

- roboty przygotowawcze obejmujące lokalizację i parametry wysokościowe,
- wykopy pod rów infiltracyjny
- wykonanie urządzeń infiltracyjnych na dnie rowu, np. ułożenie geowłókniny, żwiru płukanego
- umocnienie skarp przez przykrycie humusem i obsianie trawą

5.3. Roboty przygotowawcze

Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy na podstawie dokumentacji projektowej, SST lub wskazań Inżyniera:

- ustalić lokalizację rowów,
- przeprowadzić obliczenia i pomiary geodezyjne niezbędne do szczegółowego wytyczenia robót oraz ustalenia punktów wysokościowych.

Zaleca się korzystanie z ustaleń ST D.01.01.01 w zakresie niezbędnym do wykonywania robót odtworzenia trasy i punktów wysokościowych przy rowie.

5.4. Wykopy pod zbiornik

Wykopy pod zbiornik należy wykonać w sposób zgodny z ustaleniami dokumentacji projektowej, SST lub wskazaniami Inżyniera przy korzystaniu z zaleceń OST D-02.00.00 [3] właściwych dla zbiornika oraz ustaleń podanych w dalszej części niniejszej specyfikacji.

5.5. Wykonanie urządzeń infiltracyjnych i odpływu wód ze zbiornika

5.5.1. Wymagania ogólne dotyczące wykonania urządzeń infiltracyjnych

Urządzenia infiltracyjne i potrzeba odpływu wód ze zbiornika zależą od konstrukcji budowli, która może mieć postać:

- rowu infiltracyjnego trawiastego,
- zbiornika infiltracyjnego trawiastego nieprzepływowego,
- zbiornika infiltracyjnego trawiastego przepływowego,
- zbiornika infiltracyjnego przepływowego z wałem,
- zbiornika infiltracyjno-retencyjnego nieprzepływowego,
- zbiornika infiltracyjno-retencyjnego przepływowego.

Miejsca dopływu i odpływu wody ze zbiornika powinny być tak dobrane, aby w trakcie przepływu wód przez zbiornik następowało samoczynne osadzanie się zanieczyszczeń na jego dnie.

Konstrukcja odpływu wód ze zbiornika powinna być przyjmowana przy założeniu zmniejszenia przepływu na wylocie w stosunku do wlotu, co jest skutkiem magazynowania wód i infiltracji części wód do ziemi.

Należy zwrócić szczególną uwagę na uzyskane rzędne dna rowu lub zbiornika; odchylenie tych rzędnych od rzędnych projektowych nie może być większe niż 1 cm. Wymiary zbiornika nie mogą różnić się od zakładanych w projekcie o więcej niż 10 cm, a wymiary dna i skarp rowu - o 5 cm. Dopuszczalne odchyłki pochylenia podłużnego dna wynoszą $\pm 0,1\%$ spadku. Dopuszczalne odchyłki pochylenia skarp wynoszą ± 2 cm na każdy metr podstawy skarpy.

Torf (i piasek) rozścielony na dnie zbiornika powinien być czysty - nie powinny znajdować się w nim żwir, kamienie i inne zanieczyszczenia stałe, co ma decydujące znaczenie dla osiągnięcia zakładanych właściwości infiltracyjnych urządzenia.

5.5.2. Rów infiltracyjny trawiasty (wg [7])

Podstawowymi elementami konstrukcyjnymi rowu infiltracyjnego trawiastego są:

- sztuczne, podłużne zagłębienie terenu o przekroju trójkątnym lub trapezowym,
- powierzchniowa warstwa gruntu wykonana z mieszanki torfu z piaskiem w stosunku objętościowym 1:1, obsiana trawą, umieszczona w dolnej części rowu, współpracująca z warstwą chłonną lub filtracyjną, położoną niżej.

W warstwę torfową wsiąkają ścieki opadowe z drogi, przy czym ma ona właściwości oczyszczające. Odbiornikiem infiltrujących wód może być warstwa filtracyjna z piasku lub warstwa chłonna z tłucznia owinięta geowłókniną. W przypadku podłoża gruntowego nieprzepuszczalnego, w warstwach tych powinien być zainstalowany drenaż (np. z rur PVC średnicy 10÷20 cm).

W przypadku zlokalizowania rowu infiltracyjnego za barierą ochronną, zaleca się zastąpienie warstwy torfowo-piaskowej warstwą torfową.

Rów infiltracyjny trawiasty może być jednocześnie urządzeniem odwadniającym i oczyszczającym drogi. Sytuacja ta ma miejsce wtedy, gdy woda spływająca na dno rowu nie wsiąka w całości w warstwę torfową. Woda ta może być wtedy częściowo zatrzymana przez stosowanie:

- minimalnego spadku podłużnego rowu (0,1%),
- przegród poprzecznych w postaci bruzd, zapór z bali drewnianych, palisad z kołów drewnianych itp.

Ze względu na niebezpieczeństwo rozmycia spadek podłużny dna rowu nie powinien przekraczać 3%.

Przykład rowu infiltracyjnego trawiastego trapezowego przedstawiono w załączniku 2.

5.7. Umocnienie skarp zbiornika i wału ziemnego

Jeśli w dokumentacji projektowej nie ustalono inaczej, powierzchnię skarpy, w miarę potrzeby, należy przykryć warstwą humusu grubości od 5 do 10 cm, o wymaganiach określonych w punkcie 2. Warstwa humusu powinna być lekko zagęszczona i przedłużona poza krawędź wykopu na szerokości od 15 do 20 cm.

Przed obsianiem trawą powierzchni skarpy można rozłożyć na niej nawozy sztuczne, określone w punkcie 2, w ilości od 7 do 8 g/m² skarpy.

Obsianie powierzchni skarpy trawą powinno być przeprowadzone w odpowiednich warunkach atmosferycznych. Nasiona trawy należy rozsypać równomiernie na powierzchni skarpy w ilości co najmniej 4 g/m². Po rozsypaniu nasion, powinny być one przykryte gruntem poprzez lekkie grabienie powierzchni skarpy.

Należy podjąć wszelkie środki aby zapewnić prawidłowy rozwój trawy po wysianiu.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w ST D-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

6.2. Badania przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien:

- uzyskać wymagane dokumenty, dopuszczające wyroby budowlane do obrotu i powszechnego stosowania (certyfikaty za znak bezpieczeństwa, aprobaty techniczne, certyfikaty zgodności, deklaracje zgodności, ew. badania materiałów wykonane przez dostawców itp.)

- wykonać badania właściwości materiałów przeznaczonych do wykonania robót określonych w pktcie 2

- sprawdzić wizualnie cechy gotowych materiałów.

Wszystkie dokumenty oraz wyniki badań Wykonawca przedstawia Inżynierowi do akceptacji.

6.3. Badania w czasie robót

Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów, które należy wykonać w czasie robót podaje tablica 1.

Tablica 1. Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów w czasie robót

Lp.	Wyszczególnienie badań i pomiarów	Częstotliwość badań	Wartości dopuszczalne
1	Lokalizacja i zgodność wymiarów zbiornika z dokumentacją projektową	1 raz	Wg pktu 5
2	Przepuszczalność gruntu i jego chłonność oraz poziom wody gruntowej	1 raz	Wg zał. 1
3	Dokładność wykonania robót ziemnych	Co 20 m	Wg pktu 5.5.1
4	Prawidłowość wykonania warstwy filtracyjnej i ochronnej i ew. urządzeń infiltracyjnych	1 raz	Wg dokumentacji projektowej
5	Prawidłowość wykonania wlotu i przelewu (odpływu)	1 raz	Wg dokumentacji projektowej
6	Wykonanie wału ochronnego	1 raz	Wg dokumentacji projektowej i pktu 5.6
7	Prawidłowość wykonania umocnień skarp i dna	1 raz	Wg pktu 5.7

7. OBMIAR ROBÓT

Ogólne zasady obmiaru robót podano w ST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 7

Jednostką obmiaru robót jest:

1 m2 (metr kwadratowy) wykonanego rowu chłonnego

8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady odbioru robót podano w ST D-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z Dokumentacją Projektową, ST i wymaganiami Inżyniera, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg pkt. 6 dały wyniki pozytywne.

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

9.1. Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w ST D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne”.

9.2. Cena jednostki obmiarowej

Cena wykonania 1 m² rowu chłonnego obejmuje:

- prace pomiarowe i roboty przygotowawcze,
- dostarczenie materiałów i sprzętu,
- wykopy,
- wykonanie urządzeń infiltracyjnych,
- wykonanie wlotu, wylotu, przelewu, ew. wału ochronnego,
- odwiezienie nadmiaru gruntu na odkład i rozplantowanie,
- umocnienie dna i skarp,
- przeprowadzenie pomiarów i badań wymaganych w niniejszej specyfikacji technicznej,
- odwiezienie sprzętu.

Cena wykonania nie obejmuje kosztu ewentualnych robót towarzyszących, np. dojazdowej drogi technologicznej dla sprzętu eksploatacyjnego, strefy buforowej obsadzonej roślinnością itp., które powinny być ujęte w innych pozycjach kosztorysowych.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1. Ogólne specyfikacje techniczne (OST)

1.	D-M-00.00.00	Wymagania ogólne
2.	D-01.01.01	Odtworzenie trasy i punktów wysokościowych
3.	D-02.00.00	Roboty ziemne
4.	D-03.03.01	Sączki podłużne
5.	D-03.04.01	Studnie chłonne
6.	D-03.05.01	Zbiorniki odparowujące

10.2. Inne materiały

7. Katalog drogowych urządzeń ochrony środowiska, GDDKiA - IBDiM, Warszawa 2002
8. Zasady ochrony środowiska w drogownictwie, GDDKiA, Warszawa 2002

ZAŁĄCZNIK 1**ZASADY STOSOWANIA ZBIORNIKÓW INFILTRACYJNYCH****1.1. WYTYCZNE REALIZACJI ZBIORNIKÓW INFILTRACYJNYCH****(wg PN-S-02204 Drogi samochodowe. Odwodnienie dróg)**

1. Przydrożne zbiorniki infiltracyjne stosuje się:
 - a) dla zastąpienia studni chłonnych albo
 - b) ze względów ekologicznych.
2. Zbiornik infiltracyjny składa się z:
 - a) części nadziemnej kształtowanej tak jak zbiorniki retencyjne lub odparowujące,
 - b) części podziemnej z warstw filtracyjnych.
3. Wymagany poziom powierzchni dna zbiornika powinien być zaznaczony w sposób trwały.
4. Miejsce dopływu wody do zbiornika powinno być tak skonstruowane, aby zabezpieczyć powierzchnię (żwirową lub piaskową) dna zbiornika przed rozmyciem.
5. Własności filtracyjne podziemnej części zbiornika z uwzględnieniem zamulania jego dna powinny zapewnić odprowadzenie do gruntu napływających i magazynowanych wód w obliczeniowym okresie 1 roku.
6. W czasie użytkowania należy okresowo czyścić dno zbiornika z osadów oraz wymieniać zamuloną warstwę ochronną; warstwa osadu na dnie zbiornika nie powinna być grubsza od 10,0 cm.

1.2. WARUNKI STOSOWANIA ZBIORNIKÓW INFILTRACYJNYCH (wg [7])

Zbiorniki infiltracyjne należy stosować w terenach nie objętych zasięgiem kanalizacji ogólnospławnej lub deszczowej przy drogach, dla których prognozowane stężenie zawiesin ogólnych w spływach opadowych nie przekroczy wartości dopuszczalnej (50 mg/l), tj. przy drogach, na których średnie dobowe natężenia ruchu drogowego w obu kierunkach w okresie prognostycznym nie przekroczą wartości:

poza terenem zabudowy:

a) dla drogi 1 x 2 pasy ruchu - 1700 P/d, b) dla drogi 2 x 2 pasy ruchu - 2700 P/d, c) dla drogi 2 x 3 pasy ruchu - 3100 P/d;

na terenie zabudowy:

a) dla drogi 1 x 2 pasy ruchu - 1400 P/d, b) dla drogi 2 x 2 pasy ruchu - 2300 P/d, c) dla drogi 2 x 3 pasy ruchu - 2600 P/d.

W przypadku dużych natężeń ścieków opadowych zaleca się łączenie różnych rodzajów urządzeń oczyszczania ścieków w zespoły, łącznie z wykonaniem analizy wariantów rozwiązań i wybór rozwiązania optymalnego, przy czym należy wziąć pod uwagę następujące kryteria oceny rozwiązań wariantowych:

- łączną skuteczność ochrony wód przed zanieczyszczeniem,
- koszty inwestycyjne i eksploatacyjne,
- zajęcie terenu.

Rowy infiltracyjne zaleca się lokalizować zamiast tradycyjnych rowów przydrożnych bezpośrednio przy:

- krawędzi korony drogi - w przypadku wykopu drogowego lub
- dolnej krawędzi nasypu drogowego.

Urządzenia zbiornikowe zaleca się lokalizować przy granicy pasa drogowego w miejscach naturalnych obniżen terenu, do których możliwe jest doprowadzenie grawitacyjne (rowami lub kanalizacją deszczową) ścieków opadowych z jak największego odcinka nawierzchni drogi.

Zasady konstrukcji urządzeń są następujące:

- a) konstrukcja urządzeń rowkowych i zbiornikowych jest ziemna z elementami z innych materiałów,
- b) w przypadku przepuszczalnego podłoża gruntowego, w skład konstrukcji urządzenia rowkowego wchodzi jedynie warstwa próchniczna z torfu grubości co najmniej 15 cm; przy podłożu nieprzepuszczalnym dochodzi dodatkowo warstwa infiltracyjna z ewentualnym drenażem podziemnym,
- c) urządzenia zbiornikowo-powierzchniowe powinny mieć zapewniony uregulowany dopływ, przepływ i odpływ (podziemny lub powierzchniowy) wód ze zbiornika,

d) w celu zabezpieczenia przed zamuleniem w urządzeniach filtracyjnych należy stosować przekładki z geowłókniny.

Obliczenia hydrauliczne, hydrologiczne i ekologiczne sprawdzające użyteczność i przyjęte wymiary urządzeń oczyszczania ścieków, należy wykonać zgodnie z procedurami podanymi w odpowiedniej literaturze, np.:

- PN-S-02204:1997 Drogi samochodowe. Odwodnienie dróg,
- Datka S.: Odwodnienie dróg i ulic, WKŁ, Warszawa 1970,
- Edel R.: Odwodnienie dróg, WKŁ, Warszawa 2000,
- Zasady ochrony środowiska w drogownictwie, GDDP, Warszawa 2002.

1.3. PODSTAWOWE ZASADY PROJEKTOWANIA ZBIORNIKÓW INFILTRACYJNYCH (wg [8])

- Lokalizacja zbiornika powinna być poprzedzona sprawdzeniem właściwości infiltracyjnych gruntu. Ze względu na zmienność charakterystyki gruntu, niezbędne są minimum trzy otwory badawcze w terenie planowanego urządzenia o głębokości co najmniej 1,5 m poniżej jego dna. Warstwa gruntu na tej głębokości powinna mieć współczynnik infiltracji min. 1,25 cm/h i być usytuowana powyżej warstwy nieprzepuszczalnej oraz najwyższego poziomu wody gruntowej. Zbiorników nie należy budować w gruntach nawodnionych.
- Powierzchnia odwadniania przez zbiorniki infiltracyjne powinna wynosić 2÷10 ha, przez zbiorniki infiltracyjno-retencyjne do 20 ha.
- Eksfiltracja wody ze zbiornika do ziemi powinna zapewnić przejęcie spływu o wysokości 1,25 cm (tj. 125 m³/ha pow. szczelnej), co umożliwi dostateczny stopień ograniczenia zanieczyszczeń w skali roku. Zaleca się przyjmowanie większych objętości spływów, jeśli jest to możliwe.
- Zbiornik powinien mieć płaskie i wyrównane dno oraz boki o pochyleniu maksimum 1:3, co ułatwia wykaszanie trawy i ustabilizowanie gruntu.
- Budowa zbiornika o dnie trawiastym powinna być wykonana przy użyciu możliwie lekkiego sprzętu, by zminimalizować zagęszczenie gruntu na dnie. Po wykopaniu zbiornika dno powinno być przeorane, a następnie wyrównane i natychmiast wyłożone darnią lub obsiane trawą odpowiednią dla środowiska wodnego. Trawa wspomaga infiltrację, zatrzymuje zanieczyszczenia i zapobiega erozji dna. Obwałowania, przelewy awaryjne i urządzenia spustowe powinny być analogiczne jak w stawach. Zbiorniki w pierwszym okresie ich budowy mogą być używane do zatrzymywania spływów podczas wykonywania dróg. Konieczne jest jednak wybranie zamulonej warstwy w czasie końcowej budowy zbiornika, gdyż powinien być on oddany do stałej eksploatacji dopiero po ustabilizowaniu się odwadnianego terenu.
Wlot do zbiornika powinien odbywać się przez przegrodę sedimentacyjną z nasypem kamiennym, co pozwala na zatrzymanie grubszych zanieczyszczeń, zmniejszenie prędkości dopływu i rozprzestrzenienie strugi wody.
- Maksymalny czas eksfiltracji wody ze zbiornika powinien wynosić 72 godziny dla miarodajnego spływu. W gruntach o mniejszej szybkości infiltracji należy zakładać zbiorniki płytsze o większych powierzchniach dna.
- Strefa buforowa (izolacyjna) o szerokości minimum 8 m od najbliższych posesji obsadzona roślinnością nie wymaga szczególnych zabiegów pielęgnacyjnych. Niezbędny jest odpowiedni ustabilizowany dostęp do zbiornika, nie przecinający przelewu awaryjnego.
- Eksploatacja polega na utrzymaniu zdolności eksfiltracji wody ze zbiornika. Niezbędna jest częsta inspekcja w ciągu kilku pierwszych miesięcy działania zbiornika, w celu pomiarów głębokości wody i szybkości eksfiltracji. Raz w roku powinien być wykonany pomiar warstwy osadów. Dno zbiornika powinno być koszone dwa razy w roku i utrzymywane jako mokra łąka. W przypadku zmniejszenia się eksfiltracji niezbędne jest głębokie przeoranie dna. Jeśli ten zabieg nie odniesie skutku może być konieczna zmiana zbiornika infiltracyjnego na staw mokry lub płytkie bagno, ewentualnie zainstalowanie drenów zbierających wodę.

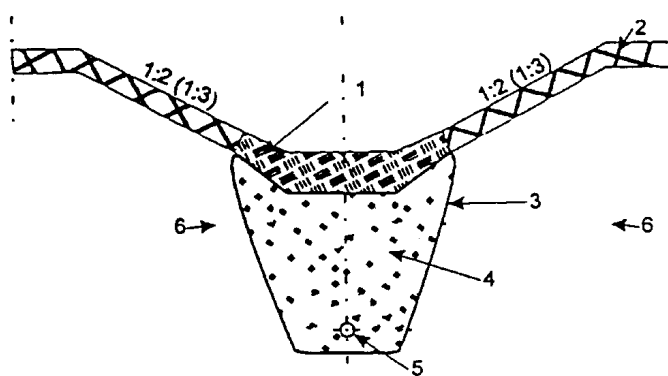
ZAŁĄCZNIK 2**PRZYKŁAD ROWU INFILTRACYJNEGO TRAWIASTEGO TRAPEZOWEGO**
(wg [7])**1. Zakres stosowania**

Rów infiltracyjny trawiasty stosuje się przy drogach zamiejskich jako inne rozwiązanie rowów przydrożnych.

Urządzenie ma skuteczność minimalną około 60%, a zatem przy prognozowanym stężeniu zawiesin ogólnych w spływach deszczowych $Z_d < 125$ mg/l może działać samodzielnie i nie wymaga współpracy z innymi urządzeniami oczyszczającymi. Dla $Z_d > 125$ mg/l zaleca się łączenie tego urządzenia z innym urządzeniem infiltracyjnym w jeden zespół urządzeń oczyszczających. Działanie urządzenia zależy od warunków gruntowo-wodnych; stosowanie przy wysokim poziomie wód gruntowych wymaga sprawdzenia możliwości trwałego obniżenia zwierciadła wód podziemnych.

2. Warunki lokalizowania

Rów infiltracyjny trawiasty należy lokalizować w miejscu przewidzianym dla tradycyjnego rowu przydrożnego, przy czym należy uwzględnić warunki spływu wód opadowych z jezdni, usytuowanie niwelety jezdni względem przyległego terenu i możliwości odprowadzenia wód do odbiorników zewnętrznych. Wybór lokalizacji urządzenia powinien uwzględniać możliwość dostępu do niego w celu wykonania prac konserwacyjno-remontowych i mechanicznego koszenia traw.

Objaśnienia:

- 1 - warstwa z torfu,
- 2 - warstwa z ziemi urodzajnej (humusu),
- 3 - geowłóknina,
- 4 - warstwa chłonna lub filtracyjna,
- 5 - dren (w przypadku nieprzepuszczalnego podłoża gruntowego),
- 6 - podłoże gruntowe (grunt rodzimy).

